

Hjørring, 8. maj 2019

Hjørring Kommune, Team Byggeri

Vedr. ombygning af ejendommen Nørregade 20A, 9800 Hjørring – sagsnr. 02.34.02-G01-18-19

FBL-Hjørring er imod, at der tillades udvendig isolering af bygningen Nørregade 20. Vi synes ikke, at adgangen fra gårdsiden bør ske via altangang. Og vi finder ikke den projekterede facade mod Nørregade heldig.

Den konkrete ansøgning drejer sig ganske vist kun om Nørregade 20, men vi kan ikke undgå undervejs i vores svar også at forholde os til Vendelbogade 4, som omfattes af det samlede projekt.

Bygningshistorien for adressen Nørregade 20 beskrives i registranten for Gl. Hjørring (1975) således:

”Den ældste del af forhuset er formodentlig fra 1800-tallet. Forhuset blev forhøjet med 1 etage i 1906. Før den tid var der også bagerivirksomhed på ejendommen. Baghuset er opført i 1903 som svendehjem”. Forhuset svarer til Nørregade 20, baghuset til Vendelbogade 4.

Nørregade 20 er en del af husrækken i Nørregade fra Torvet til Nørre Torv, som helt entydigt en Hjørrings historiske hovedgade, og hele den omkringliggende bydel blev i 1980 belagt med en lokalplan, der skulle sikre bevarelse af bygninger og byggestil. Ganske vist er Nørregade 20 og bygningerne på den side af Nørregade fra Vendelbogade og hen mod Torvet siden indlemmet i en anden lokalplan, der omfatter karreen Vendelbogade, Nørregade, Stokbrogade og Sct. Olai Plads, men som også indeholder bevarende bestemmelser for blandt andet Nørregade 20 og Vendelbogade 4. Begge adresser er endvidere direkte udpeget som bevaringsværdige.

Nørregade er enestående, og i behandlingen af det ansøgte bør der lægges vægt på betydningen for helheden i det bymiljø, huset indgår i.

Bevaringsværdierne ved en bygning udgøres af bygningens udvendige udtryk som volumen, proportioner, materialer, originalitet og detaljer – foruden bygningens historie. Ved en udvendig isolering vil bygningen komme til at fremstå med en anonym overflade uden karakteristika, og overfladematerialet vil med pudsede isoleringsbats være et helt andet end de nuværende teglstensmure. De hvide gesimsbånd, der på gadefacaden løber ned og omkranser vinduerne på 1. sal som en væsentlig del af

husets identitet, vil ikke være synlige, og dermed forsvinder et væsentligt karaktertræk ved huset. Udvendig isolering på et bevaringsværdigt hus er efter vores opfattelse den måske værst tænkelige løsning for en forbedret klimaskærm. Desuden er vi bekymrede for en præcedenseffekt, som for eksempel kunne ramme den bevaringsmæssigt og historisk interessante husrække langs vestsiden af Børsen.

Projektet viser adgang fra gårdsiden til lejlighederne på 1. sal via en altangang. Sådanne altangange i stål og glas er flere steder blevet tilladt, men de er skæmmende for de gamle bygninger og får meget sjældent en lethed og transparens, der kan yde huset retfærdighed. I det planlagte projekt er den som vanligt på bagsiden af huset (som i parentes bemærket også har værdi og skal beskyttes), men er direkte synlig fra Vendelbogade. Hvis adgangen ikke kan etableres indvendig i huset, vil vi fra FBL-Hjørring side foreslå, at der på bagsiden bygges et trappetårn i teglsten.

Vi finder heller ikke facadeløsningen mod gaden heldig. Huset har i forvejen en lidt tung overetage, som med tilføjelse af et fjerde stort vindue bliver endnu tungere, mens stueetagen gøres mere ydmyg.

Stueetagen har gennemgået flere ændringer og fik ifølge filarkivet store butiksvinduer i 1933. En plantegning fra denne ændring viser, at der før 1933 var 5 murhuller i facaden mod Nørregade; én døråbning midt i bygningen flankeret af to bondehus- eller dannebrogsvinduer på hver side. Det vil sige, at den eksisterende facade i nogen grad er en tilbageføring. Den gamle facade med symmetrien omkring en dør i midten ville være ønskeløsningen for FBL-Hjørring. Om førstesalen vil vi bemærke, at en ændring fra tre til fire vinduer vil ødelægge de eksisterende gesimsbånd.

De medfølgende tegninger indikerer, at bygherre ønsker at give det samlede projekt, Nørregade 20 og Vendelbogade 4, så ensartet et udtryk som muligt. Det ville være synd og skam på den måde at udviske de to huses forskellige arkitektur og historie. FBL-Hjørring mener, at Vendelbogade 4 bør vises en helt særlig opmærksomhed, fordi det blev bygget som svendehjem, og fordi det har en speciel arkitektur, som overordnet manifesterer sig i, at det er gavlvendt mod gaden og har en meget lav taghældning.

Tegningerne indikerer, at de to huse vil få samme røde farve. Det mener vi i FBL-Hjørring vil være helt forkert. De to bygninger bør fremstå med hver deres særpræg.

Venlig hilsen

Søren Thirup
Formand, FBL-Hjørring